

УДК 007:304:070

І. К. Дударевич

OHMYNEWS ЯК ПРИКЛАД ГРОМАДЯНСЬКОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ В РЕСПУБЛІЦІ КОРЕЯ

У статті відображено історичний генезис проблеми, вперше в українській журналістиці проаналізовано стан, специфіку сучасних корейських веб-медіа.

Ключові слова: громадянська журналістика, культура, держава, специфіка, Республіка Корея.

I. Вступ

Сьогодні, у добу глобалізації, розвитку “нових медіа”, телебачення зазнає неабияких трансформацій. Змінюється контент, правила подачі та поширення матеріалу. З 1990-х рр. і до сьогодні триває період великих технологічних змін у корейській індустрії мовлення: змінюються пріоритети, спосіб подачі інформації, люди, що задіяні в цьому процесі.

Республіка Корея продемонструвала свій власний шлях політичного та суспільного розвитку від авторитаризму до демократії. Досвід країни пропонує особливу модель, яка з моменту створення республіки в 1948 р. була побудована на першочерговості економічного розвитку країни з поступовим переходом до принципів демократії.

Тему громадянського суспільства розглядали В. Буряк, Р. Путнем, М. Флейєрбай та ін., проте корейська громадянська журналістика є малодослідженою. Автори велику увагу приділяють питанням щодо історії та сучасного медійного стану, законодавчій базі, на основі якої діють ЗМІ. Акцент роблять на всебічній лібералізації. Були досліджені інтернет-ресурси та публікації на сайті OhmyNews. Ці ресурси описують розвиток корейських засобів масової інформації, а також розкривають проблеми, пов'язані з їх становленням.

II. Постановка завдання

Мета статті – дослідити, чи є новинний сайт OhmyNews прикладом громадянської журналістики у Республіці Корея.

Предмет дослідження – громадянська журналістика Республіки Корея.

Об'єкт дослідження – програмна політика та продукція новинного сайту OhmyNews (OMN).

III. Результати

Сьогодні громадянське суспільство перетворюється на глобальний феномен.

Розглянемо основні підходи до визначення сутності громадянського суспільства. Георг Гегель зазначав: “Громадянське суспільство – сфера реалізації особливо приватних цілей і інтересів окремої особистості. Справжньої свободи в громадянському суспільстві немає, тому що в ньому є суперечність між приватними інтересами та владою, що має загальний характер” [1].

У книзі “Філософія права на початку ХХІ сторіччя крізь призму конституціоналізму та конституційної економіки” за редакцією В. В. Миронова, Ю. Н. Солонина подано таке визначення: “Громадянське суспільство – це суспільство недержавного типу. У сучасному розумінні громадянське суспільство – це суспільство з розвинутими економічними, політичними, правовими та культурними відносинами між людьми, незалежне від держави, але взаємодіє з ним” [2].

У цій самій книзі далі йдеться: “Громадянське суспільство створюється після поділу сфер впливу між державою і громадянином. Звуження тотальної влади держави здійснюється через введення невід'ємних прав людини за певними неполітичними категоріями. Категоріями невід'ємних прав вважають право на працю (економіка), на національні культурні цінності (культура), на виконання релігійних обрядів, на свободу обміну інформацією, на свободу самореалізації. Усі спірні питання між громадянами вирішує незалежний суд” [2].

Громадянське суспільство ми можемо спостерігати в Північній Кореї. Сформований елемент громадянського суспільства OhmyNews є прикладом громадянської журналістики. І медіа відіграють у цьому суспільстві провідну роль.

Громадянське суспільство – це суспільство, сформоване на гарантах дотримання прав людини, сукупності суспільних відносин за межами владно-державних і комерційних структур. Члени громадянського суспільства – активні учасники політичних процесів, вони не ізольовані від інформаційних ресурсів. Це голос, який набирає сили та впливає на хід життя. За приклад можна взяти президентські вибори 2002 р., про які йтиметься далі.

Сьогодні громадянська журналістика перейшла у веб-формат. Корейські медіа – для нас ще маловідома галузь знань, тож проаналізуємо, як корейський досвід можна застосувати в нашому суспільстві.

“Громадянська журналістика почала розвиватися з розвитком Інтернету та нових цифрових технологій. Це діяльність громадян, які беруть активну участь у процесі збирання, аналізу та поширення інформації, не маючи при цьому професійної журналістської підготовки. Мета такої діяльності – повернення журналістиці функцій демократичного медіу-

му. Це означає, що вона нікому не належить та забезпечує незалежну, надійну, різнобічно представлену та актуальну інформацію” [4].

Основні характеристики громадянської журналістики:

- оперативність. Громадянська журналістика поширює інформацію в Інтернеті, забезпечуючи моментальне оприлюднення даних. Зазвичай авторами статей є очевидці подій;
- зв'язок з аудиторією. Громадянська журналістика має підтримувати тісний зв'язок з аудиторією. Кожен має змогу прокоментувати прочитане, висловити власну думку, отримати відповідь реципієнта;
- довіра;
- добровільне бажання. Громадянська журналістика ґрунтується на добровільному бажанні адресанта поділитися актуальною та цікавою інформацією.

Також інформація, яка надається адресантом, повинна мати достатню кількість точок зору та мати повноту інформаційного повідомлення [4].

Тож давайте з'ясуємо, чи відповідає сайт новин OhmyNews усім зазначеним вище критеріям.

Сайт новин OhmyNews, заснований колишнім журналістом О Йєн Хо 22 лютого 2000 р., має гасло “Кожен громадянин є репортером”.

О Йєн Хо виклав у Мережу маніфест нової журналістики під назвою “Повстання 727 партизан новин”:

“З публікацією OhmyNews в світі з'являється справжня інтернет-газета. Народжена навесні нового тисячоліття, OhmyNews оголошує, що повністю пориває з медійної культурою ХХ ст. Ми налаштовані разом змінити спосіб виробництва, розповсюдження та споживання новин.

Кожен громадянин – репортер. Журналісти не є чимось екзотичним, журналіст – це кожен, хто помічає якісь події, описує їх і ділиться з іншими.

Ми не просто реформуємо корейські медіа – ми прокладаємо новий курс в історії світової преси. Ми змінюємо її базові принципи. Редакція OhmyNews – це інтернет-салони, офіси, будинки і квартири. Для цього в нас є автоматична редакторська система, яка дає змогу людям публікувати статті з будь-якого місця в світі.

Філософія OhmyNews – відкритий прогресивізм. Ми будемо хвалити сумлінний і продуктивний консерватизм, коли він іде пліч-о-пліч з духом прогресу нашого часу та створює новий світ з новими новинами, ми будемо уникати негнучкого й непродуктивного прогресивізму” [5].

Отже, витяги з маніфесту одразу підтверджують такі критерії громадянської журналістики: довіра, добровільне бажання, достатня кількість поглядів та повнота інфор-

маційного повідомлення. Вони всі прописані у програмній політиці сайту.

На сайті працюють 75 тис. журналістів, понад 200 статей щодня читають 4 млн осіб – це наймасштабніший національний проект громадянської журналістики [3].

OhmyNews з самого початку реалізував формулу “штатні редактори – громадянські журналісти”. За 13 років схема роботи не змінилася й має досить простий вигляд. Щоб стати автором, потрібно зареєструватися на сайті і викласти в “редакторський кабінет” свою замітку. Редактори її читають і або відкидають, або приймають, перевіряють факти і викладають у публічний доступ.

Публікується близько дві третини усіх текстів, третина з різних причин іде в пошук – недостовірна інформація, прихована реклама.

В одному опитуванні він був оцінений як один з десяти найвпливовіших ЗМІ нації. Опитування показало, що інтернет-преса, прийнята як третій найважливіший засіб новин після телебачення й газет, є більш важливою, ніж радіо та журнали.

OhmyNews мала великий вплив на визначення результатів південнокорейських президентських виборів 2002 р. Особливим елементом вираження знакового статусу OhmyNews у сучасному корейському медіа-просторі стало те, що президент Ро МуХен дав своє перше інтерв'ю на посаді цій інтернет-газеті. Президент-реформатор, який часто критикує консервативні паперові медіа, був зобов'язаний молодому корейському інтернет-поколінню, “провідним червоним дияволом”, оскільки вважається, що саме завдяки масовій поштової і SMS-кампанії, що мала місце в останній момент, Ро переміг на президентських виборах у 2002 р.

Отже, інтернет-газета досягла успіху у висвітленні турів виборів у режимі реального часу та підвищенні активності в питанні голосування корейської молоді. І це підтверджує критерій оперативності.

Англомовним варіантом сайту новин є OhmyNews International. Він демонструє на своїх сторінках статті, написані учасниками з усіх куточків світу.

На основі OhmyNews був створений кабельний канал Ohmy TV, де виходить програма OhmyNews. Найпопулярнішою її частиною є короткі випуски, в яких відсутні будь-які коментарі.

IV. Висновки

OhmyNews місцями є антигромадською, антиурядовою й антиамериканською інтернет-газетою, випуски часто надмірно суб'єктивні та емоційні, але це йде їй на користь. Вона висвітлює традиційні теми ЗМІ – від спорту до міжнародної політики, проте емоційність та суб'єктивність надають їй індивідуальності. Про південнокорейський феномен цивільної інтернет-журналістики тепер відомо всьому світу – її називають “завтрашньою”.

О Йєн Хо хотів кинути виклик існуючому в Кореї "режиму елітарних ЗМІ". OhmyNews, на відміну від багатьох інших служб інтернет-новин, не є передруком паперового видання, вона проклала шлях до нової категорії незалежних інтернет-газет. OhmyNews створює альтернативу традиційним джерелам новин у Кореї і за своїм змістом, і за антиєрархічним виробництвом. OMN дійсно стала незалежною та самодостатньою шляхом самофінансування, комерційної реклами, згодом – своєрідної абонплати й охоплення новинних жанрів, подібних до звичайних газет. OhmyNews пишається роллю громадян у створенні новин і вищим рівнем демократизації у виробництві новин.

Журналісти-громадяни намагаються вирватися з традиційних ЗМІ за допомогою альтернативних джерел, неформального стилю, інтерактивності із читачами і відносно хоробрими коментарями. І це є підтвердженням критерію щодо зв'язку з аудиторією.

Отже, у сфері інтернет-новин OhmyNews виділяється як свого роду приклад інтерактивності, альтернативності та інновацій у виробництві новин Динамічної Кореї.

OhmyNews є взірцем громадянської журналістики в Республіці Корея: сайт досяг впливу завдяки гнучкості своїх репортажів, орієнтації на громадян у висвітленні виборів, у результаті залучив громадянські рухи, альтернативні погляди, які традиційні ЗМІ ігнорували.

Медіа часто розглядають як основну причину соціальних змін. Корея все ще етнічно є одним з найбільш однорідних суспільств у світі, що додає особливого нюансу до культурних, соціальних, політичних і комунікаційних елементів подвійного явища корейської локалізації/глобалізації. Інформаційне суспільство зіткнулося з конфуціанським суспільством, і Королівство доби Чосон перетворилось на Динамічну Корею, що ви-

робляє унікальну інфраструктуру з безліччю можливих майбутніх сценаріїв для розвитку суспільства та соціологічних досліджень.

Динамічна Корея завдяки технологічному розвитку сягнула далеко вперед. Переходячи у веб-режим, Республіка Корея показує, як треба будувати громадянське суспільство, використовуючи інноваційні методи.

Якщо говорити про перспективи подальших досліджень, то основні положення, висновки, фактичний матеріал можуть бути використані в подальшій розробці обраної теми, при написанні наукових праць з історії, політики та культури Республіки Корея. Висновки дослідження можуть бути застосовані при розробці й реалізації національних програм у галузі екранної культури.

Список використаної літератури

1. Етика Георга-Вільгельма-Фрідріха Гегеля [Електронний ресурс] // Электронная библиотека Князева. – Режим доступа: <http://www.ebk.net.ua/Book/synopsis/etika/part1/004.htm>.
2. Миронов В. В. Философия права в начале XXI столетия через призму конституционализма и конституционной экономики / В. В. Миронов, Ю. Н. Солонин. – Москва : Летний сад, 2010. – 320 с.
3. Торгашев А. Взлеты и падения гражданской журналистики [Электронный ресурс] / А. Торгашев // Русский репортер. – 2013. – № 16–17. – Режим доступа: <http://rusrep.ru/article/2013/04/24/news>.
4. Bowman S. We Media: How Audiences are Shaping the Future of News and Information / S. Bowman, C. Willis; –The Media Center at the American Press Institute, 2003.
5. Rüdiger Frank Politics, Economy and Society / Rüdiger Frank, James E. Hoare, Patrick Köllner, Susan Pares. – Korea Yearbook, 2007.

Стаття надійшла до редакції 05.05.2015

Дударевич И. К. OhmyNews как пример гражданской журналистики в Республике Корея

В статье отражен исторический генезис проблемы, впервые в украинской журналистике проанализированы состояние, специфика современных корейских веб-медиа.

Ключевые слова: гражданская журналистика, культура, государство, специфика, Республіка Корея.

Dudarevych I. OhmyNews as an Example of Citizen Journalism of the Republic of Korea

The dissertation analyzes the state, development and prospects of modern Korean audiovisual media in the context of "new media". The growth of digital technologies brings new challenges. Besides, the development of informational sector becomes more important in the structure of the national economy.

The Republic of Korea forms a new informational strategy that meets modern standards, and often contains specific approaches to the cultural and historical heritage and traditions.

It would be unfair not to mention that fact that modern digital technologies blur the concept of national borders. Unfortunately, the "new media" of the Republic of Korea is not yet sufficiently studied in Ukraine, so it is really important to analyze the current situation and prospects of modern Korean media, the specifics of Korean culture in the era of "new media".

The results and their novelty: For the first time in Ukrainian journalism, the specificity of modern Korean web-media were analyzed.

Key words: civil society, culture, state, specifics, The Republic of Korea.